

Dagthema: ‘Wat kies jij?’

Overweging 22 oktober

Voorganger: Natasja Bakker - lector: Jan Meijer

“... We kwamen erachter dat mensen bij hun keuzes toch vaak een moreel kompas hebben. Sommigen stellen zich de vraag: “Wat zou Jezus doen, wat zou God doen?” En dat kan helpen om een goede keuze te maken. De juiste keuze ligt meestal dicht bij jezelf ...”

Openingsgebed

God,

fluister het tot mij;
in de stilte van de dag,
in het piekeren in de nacht,
in de stappen die ik zet,
dat U met mij op weg bent.

Fluister het mij in,
als de twijfel mij overvalt,
als cynisme mijn geloof verjaagt,
als alles zinloos lijkt,
dat U mij niet loslaat.

Fluister tot mij,
vriendelijk en beslist,
dat U de vaste grond wilt zijn onder
mijn voeten,
als daglicht om mij heen zult zijn,
de toekomst die mijn vertrouwen
wenkt.

Amen

Lied

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
In mijn letters staat geschreven
dat alleen de geest doet leven.
Licht en adem is de geest.
Daarom ben ik neergeschreven:
dat je zonder angst zult leven
wat je leest.

H. Oosterhuis/ A. Oomen

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Wou je leven met zovelen,
hier op aarde, moet je delen:
licht en adem, geld en goed.
Wie maar leeft om meer te krijgen
die zal sterven aan zijn eigen
overvloed.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Mozes heeft de weg gewezen,
hoor de woorden der profeten:
licht en adem zal er zijn.
Als je mens wordt zoals Jezus.
Liefde als een mens aanwezig,
wijn van liefde, brood des levens, zoals hij.

Boek, jij bent geleefd,
zeg ons hoe te leven.
Niemand weet hoe jij moet leven,
nergens staat het opgeschreven,
liefde tegen liefdespijn,
vriendschap tegen duizend vrezen,
zoet dat bitter kan genezen,
mens voor mensen, recht en vrede,
licht en adem, heel veel leven,
mag je zijn.

Vrouw, waar is je broer?
mens, waar is je zusje?
't Meeste van een mensenleven
wordt het minste opgeschreven:
hoe zij trouw zijn aan elkaar.
Lijden, sterven, liefde leren,
zouden wij dat ook proberen,
werd het waar.

Welkom en inleiding

Lied: Alles wat ademt

Rob de Nijs

<https://youtu.be/gF9fqegd4ns?si=lqqmmFlvRIUTNpL>

Vrede is ver, verder dan ooit.
Zo dicht bij huis rusten de wapens nooit.
Wat heeft de angst met ons gedaan?
Laat alles wat ademt in vrede bestaan.
Macht speelt met macht een dodelijk spel.

Bang voor elkaar dreigen ze met de hel.
Leer nu of nooit samen te gaan.
Laat alles wat ademt in vrede bestaan.
Alles wat ademt in vrede bestaan.
Hoe vreemd ook de taal, je kunt hem verstaan
Laat alles wat ademt in vrede bestaan.
Alles wat ademt in vrede bestaan.

Eerste lezing Jesaja 45, 1-7

Dit zegt de HEER tegen Cyrus, zijn gezalfde,
die hij bij de rechterhand neemt,
aan wie hij volken onderwerpt,
voor wie hij koningen ontwapent,
voor wie hij deuren opent –
geen poort blijft gesloten:
Ik zal voor je uit gaan,
ik zal ringmuren slechten,
bronzen deuren verbrijzelen,
ijzeren grendels stukbreken.
Ik zal je verborgen schatten schenken,
diep weggeborgen rijkdommen.
Dan zul je weten dat ik de HEER ben,
de God van Israël, die jou bij je naam roept.
Omwille van mijn dienaar Jakob,
van Israël, dat ik heb uitgekozen,
heb ik je bij je naam geroepen
en je met een erenaam getooid,
ofschoon je me niet kende.
Ik ben de HEER, er is geen ander,
buiten mij is er geen god.
Ik heb je omgord met wapens,
ofschoon je me niet kende.
Zo zal iedereen, van oost tot west,
weten dat er niets is buiten mij.
Ik ben de HEER, er is geen ander
die het licht vormt en het donker scheidt,
die vrede maakt en onheil scheidt.
Ik ben het, de HEER, die al deze dingen doet.

Lied

H. Oosterhuis/ H. Rouw

Om liefde gaan wij een leven,
zeilen wij over de zee,
vliegen wij langs de hemel,
om liefde gaan wij een leven
met licht en met donker mee.

Vogeltje van de bergen
wat zwoeg je dapper voort?
Om wat ik uit de verte
van liefde heb gehoord.

Om liefde gaan wij een leven,
graven diep in de nacht,
kruipen wij onder de hemel
om liefde gaan wij een leven
om weten en stille kracht.
Mensje, één van de velen
waar snelt je voetstap heen?
Waar is te vinden dat ene,
daar snellen mijn voeten heen.

Om iemand gaan wij een leven,
wagen wij dood na dood,
zwerfen de verste wegen
om jou, op hoop van zegen,
mijn liefde, mijn reisgenoot.
Dalen van zwarte aarde,
bergen van hemelsblauw,
om alles ga ik dit leven
om alles of niets met jou.

Filmpje

<https://youtu.be/NmZBIJA0Kz8?si=FCJwJ464utWUGAfw>

Tweede lezing Mattheüs 22, 15-22

Nu trokken de farizeeën zich terug om zich erop te beraden hoe ze hem met een uitspraak in de val konden lokken. Ze stuurden enkele van hun leerlingen samen met een aantal herodianen naar hem toe, met de vraag: 'Meester, wij weten dat u oprecht bent en in alle oprechtheid onderricht geeft over de weg van God. We weten dat u zich aan niemand iets gelegen laat liggen, u kijkt immers niemand naar de ogen. Zeg ons daarom wat u vindt: is het toegestaan de keizer belasting te betalen of niet?' Maar Jezus had hun boze opzet door en zei: 'Waarom stelt u me op de proef, huichelaars? Laat me de belastingmunt zien.' Ze reikten hem een denarie aan. Hij vroeg hun: 'Van wie is dit een afbeelding en van wie is het opschrift?' Ze antwoordden: 'Van de keizer.' Daarop zei hij tegen hen: 'Geef dan wat van de keizer is aan de keizer, en geef aan God wat God toebehoort.' Ze waren zeer verbaasd toen ze dit hoorden. Ze lieten hem staan en gingen weg.

Overweging

De teksten van vandaag hebben me aardig wat hoofdbrekers gekost. De tekst uit Jesaja speelt zich 2500 jaar geleden af. Het volk Israël is in ballingschap in Babylon,

maar dan verschuiven de politieke verhoudingen. Cyrus, koning van de Perzen, veroverd Babylon geeft de ballingen hun vrijheid terug.

God spreekt het uit in die lezing. Hij legt uit aan Cyrus dat hij hem heeft toegerust om die taak te volbrengen. God gaat hem vooruit in de strijd. Gods volk zal bevrijd worden hoe dan ook.

*Ik ben de HEER, er is geen ander
die het licht vormt en het donker scheidt,
die vrede maakt en onheil scheidt.
Ik ben het, de HEER, die al deze dingen doet.*

...Klinkt het in de laatste verzen. Dat klinkt als een heel almachtige dreigende God maar ik lees er meer in weet wie IK ben. IK ben de schepper van hemel en aarde. IK zorg dat er voor alles een plaats is zodat mensen kunnen leven zoals ik ze bedoeld heb. Cyrus is ook niet zomaar uitgekozen om op oorlogspad te gaan. Hij is omgord met wapenen. Met alle oorlogen die ik zie op televisie was het eerste beeld wat bij mij opkwam iemand behangen met geweren klaar om alles en iedereen op zijn weg te vernietigen. Maar dat is niet wat bedoeld wordt. Cyrus is klaar voor de strijd omdat God hem vrijzet voor zijn taak die hij ten volle in Godsvertrouwen kan uitvoeren. Hem wordt alleen gevraagd om die persoon te zijn die God bedoeld heeft. God zegt, volg mij, ik ga de strijd voor je aan. Aan jou Cyrus heb ik alle talenten toebedeeld om op de juiste manier te strijden zodat mijn volgelingen vrij zullen zijn. Cyrus wordt niet gevraagd om andere volkeren rücksichtsloos uit te moorden. God ontwapent de koningen en opent deuren. God scheidt de muren en Cyrus wordt gevraagd daarop te vertrouwen en God te volgen. Cyrus geeft de Joodse ballingen hun vrijheid, dat is zijn taak waarvoor hij is toegerust. Het mooie is dat in 1879 de Cyrus cilinder is ontdekt en dat daarin ook wordt beschreven dat Cyrus was aangesteld om een einde te maken aan de onderdrukking in Babylonië. En dat was ook wat hij deed. De ballingen konden wonen in hun eigen steden, op hun eigen grond en waren vrij hun geloof te belijden. Babylon werd zonder bloedvergieten ingenomen door een bedding van de Eufraat droog te leggen en zo de stad in te trekken. De orde werd hersteld. Gods orde. De Joodse ballingen konden terugkeren naar hun vaderland. De keuze die Cyrus maakte was dus om Gods wil te doen.

Spanning van het naderende einde

De evangelie lezing van Marcus speelt zich zo een 600 jaar later af. Jezus is aangekomen in Jeruzalem We zijn tegen het einde van het evangelie. Dat betekent, de laatste dagen van Jezus. De feestelijke intocht – Palmzondag – is net geweest. Jezus is in de tempel. Hij leert het volk. Hij debatteert met andere Joden. De spanning van het naderende einde speelt op de achtergrond mee. Eerst wordt hem flink stroop om de mond gesmeerd. “Meester, wij weten dat u oprecht bent en in alle oprechtheid onderricht geeft over de weg van God. We weten dat u zich aan niemand iets gelegen laat liggen, u kijkt immers niemand naar de ogen” – en dan komt de vraag er eindelijk uit: “Is het toegestaan de keizer belasting te betalen?”.

Jezus reageert meteen met waarom stel je me op de proef huichelaars. Hij weet wat ze willen doen. Belasting betalen wordt aan de Joden opgelegd door de Romeinen. Deze hebben het geld hard nodig om over het rijk te kunnen regeren. En dat doen ze

met een mooi systeem. Ze hebben tollenaars aangesteld die in een bepaald gebied belastingen mogen heffen. Dat dragen ze af aan het rijk en om zelf een inkomen te hebben leggen ze er een extra percentage bovenop wat ze zelf houden. Vandaar dat de tollenaars zo gehaat werden.

Als Jezus zegt dat er geen belasting moet worden betaald dan heeft hij een probleem met de Romeinen. Hij ondermijnt dan het gezag van de keizer.

Als hij zegt dat er wel belasting moet worden betaald dan zal hij niet langer worden gezien als iemand die de Romeinse overheersing kan stoppen. Sterker nog dan heult hij met de vijand.

Duidelijke boodschap

Jezus vraagt hen om een belastingmunt te geven. Dat lijkt heel opmerkelijk maar daarmee haalt hij meteen zijn gelijk. De Joden mochten geen beelden maken. (het tweede gebod van de 10 geboden) Op de munten waarmee belasting werd betaald stond het beeld van de keizer, en op de zijkant stond ook nog eens Tiberius, de zoon van de goddelijke keizer. Daar wil je als Jood niet mee betalen. En het was zelfs zo dat de Romeinen daarin tegemoetkwamen. Joden mochten met hun eigen munten betalen of in natura. Ook de belastingen. Maar wat blijkt nu, de vragenstellers hebben het gehate geld gewoon op zak. Op het moment dat ze het geven, weten ze al dat ze betrappt zijn. Maar Jezus gaat nog even door. Hij vraagt wie er op de munt staat. De keizer antwoorden ze. En dan zegt Jezus: 'Geef dan wat van de keizer is aan de keizer, en geef aan God wat God toebehoort.'

En daarmee geeft hij een duidelijke boodschap, jullie maken je druk om de verkeerde zaken. Waarschijnlijk heeft hij het eerste ook niet met nadruk gezegd. Want dat is onbelangrijk. Het is maar geld. Het is niet van waarde. Het is slechts een betaalmiddel hier op aarde. Wat God van je vraagt gaat verder dan dat stomme geld. Richt je daarop.

Consequenties van jouw keuzes

Maar wat moeten we met deze verhalen in deze tijd. Wat heeft het te maken met onze keuzes? Toen ik tijdens de liturgievergadering vroeg hoe mensen keuzes maken kreeg ik verschillende antwoorden. Sommigen heel impulsief maar bereid de consequenties ten volle te aanvaarden als het een keuze blijkt die niet goed uitpakt. Anderen gaven aan er wat langer over na te denken. Er wordt gewikt en gewogen, rekening gehouden met de consequenties van jouw keuzes voor anderen in je nabijheid werd ook vaak genoemd. We willen zorgdragen voor onze naasten. Maar dan nog, wat is dan het goede. Veel mensen gaven aan dat dat een soort gevoel is. Die knoop in je maag die laat weten dat het niet klopt. We kwamen erachter dat mensen bij hun keuzes toch vaak een moreel kompas hebben. Sommigen stellen zich de vraag; "Wat zou Jezus doen, wat zou God doen?" En dat kan helpen om een goede keuze te maken. De juiste keuze ligt meestal dicht bij jezelf. God heeft ons naar zijn beeld geschapen. Het goede zit er als het ware ingebakken en het is onze opdracht te zijn zoals we door God bedoeld zijn. En als je dat Godsbesef toelaat dan kan je de juiste keuzes maken die aan jou en je medemens recht doet. Kiezen vraagt wijsheid en zelfreflectie. Maar gelukkig maken die deel uit van de wapens waarmee God ons heeft toegerust.

Andere keuzes?

Maar hoe zit het dan met die mensen die andere keuzes maken. Die zijn er genoeg als we kijken naar de oorlogen in deze wereld. Ik weet niet waarom mensen kiezen voor oorlog. Ik weet wel dat dat niet is wat God wil. En dat de meeste mensen dat ook niet willen.

Ik hoop dat we blijven zien dat het niet gaat om een goede kant. Het gaat om waar je voor kiest. Ik las afgelopen week een gedicht van Dolf Jansen wat ik graag wil lezen nu, ter afsluiting.

De vader zegt:

*Mijn dochter was op dat festival
Ze straalde de hele nacht
Een supernova een felle vlam
Dansend tot de ochtend kwam
Ze is zo mooi, haar hart zo zacht*

*De dag brak en de hel brak los
Hun jeugd en hun levens geroofd
Waar gedanst werd lagen lijken
Ik kan niet naar de beelden kijken
En waar ze nu is past niet in mijn hoofd*

*Er is geen recht
Er is geen hoop
Spaar me je gebeden
Er is geen goede kant
Alleen de kant van vrede*

De moeder zegt:

*Ik woon in Al Zahra niet ver van de kust
Zo lang mijn huis er nog staat
Voor wie 't memo heeft gemist
Ik ben moeder van vier, geen terrorist
En weiger te leven in afkeer en haat*

*We kunnen niet blijven en kunnen niet weg
De bombardementen gaan door
Mijn kinderen staren, of huilen zacht
'Hier zijn we veilig, de hele nacht'
Lieg ik ze elke dag voor*

*Er is geen ooit
Er is geen toen
Hou op van lang geleden
Er is geen goede kant
Alleen de kant van vrede*

Ik zeg:

*De socials ontploffen van tegen en voor
De talkshowtafel brandt
Wees niet laf, beken nou 's kleur
Als jij vóór dat volk dan steun je terreur
Is dat een pamflet of n krant?*

*Ik wil geen mening en geen debat
Geen leuzen en geen vlag
Geen eindeloze woordenstrijd
Geen Heilig boek, historisch feit
Maar voor iedereen een nieuwe dag*

*Er is geen keuze
Er is geen partij
Geen argument of reden
Er is geen goede kant
Alleen de kant van vrede*

Laat dat bij alles wat we kiezen onze drijfveer zijn. Een zoektocht naar vrede.
Ook op 22 november als we in de stembus staan voor ons eigen land. Ik hoop en bid
dat de polarisatie stopt en dat dialoog op gang komt die leidt naar vrede.

Amen

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Geloofsbelijdenis
Ik geloof in Jou, God,
bron van mijn bestaan.
Jij bent het
tot wie ik steeds weer spreek vanuit mijn binnenste,
die mij steeds nieuw maakt,
zacht om te stromen en krachtig om te staan
in het leven.

Ik geloof in Jezus Christus
die mensen groot maakt, nodig heeft,
die ja zegt tegen mensen in vertwijfeling en angst,
die laat zien dat genezing en bevrijding mogelijk zijn,
die uitnodigt om ons hart te openen en ons leven te delen.

Ik geloof in de Geest van God
die mijn diepste zelf levend houdt,
het verlangen al het levende te ontmoeten,
die me kracht geeft te inspireren
en gevoel voor wat stroomt en licht geeft.

Ik geloof in een gemeenschap
waarin mensen het leven toevertrouwen
aan zichzelf, aan elkaar en aan Jou, Onnoembare.

Collecte

Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke of jaarlijkse bankafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen. Ook kun je een bijdrage doen door de QR-code te scannen met je mobiel. Een standaardbedrag van tien euro is ingevuld, dat kun je naar eigen inzicht veranderen. Hartelijk dank voor je gift.

Stichting De Duif

Intenties uit het Groene Boek

Die Intenties die werden opgeschreven in het groene boek en mogelijkheid voor de 'zoom-deelnemers' om een intentie uit te spreken.

Lied: Geef ons Vrede

Sela

<https://youtu.be/epgjZPNpn0U?si=339m96JGLCrLQllw>

Hoeveel mijlen nog te reizen?
Welke wegen nog te gaan?
Welke ster zal ons wijzen
naar dat land waar geen grenzen bestaan?

't Is de droom van alle eeuwen:
de aarde nieuw, de mensen vrij,
maar geen huilen of schreeuwen
bracht die wereld een stap dichterbij.

Geef ons vrede.
Schijn in de donk're nacht.
Geef ons vrede
waarop de schepping wacht.

'k Zie Uw rijk in al die dromen.
'k Zie Uw licht in elke traan
en ik bid: Uw rijk kome;
dat op aarde Uw wil wordt gedaan.

Dona nobis pacem.

Tafelgebed

EEUWIGE GOD

Gij kent mij en Gij doorgrondt mij;
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gisteren, vandaag en morgen
is uw Geest, uw adem, in mij.
De volheid van dat gevoel is bijna teveel.
Ik ben uw schepsel en ook zo alledaags.
In de kermis van het leven
is uw Geest voortvluchtig.

SCHEPPER GOD

Ik ben in relatie geschapen.
Naast mij staat een ander mens
en nog één en nog één.
Wij zijn hier bij elkaar
om te delen in uw Godsgevoel,
te breken en te delen van brood en wijn.
Leven vol blijdschap
en vol verdriet.

TROOSTER GOD

Wij allen kennen pijn en angst.
Onze wereld zucht onder oorlog en geweld.
Wij voelen ons dikwijls machteloos,
help ons en onze wereld.

GEEST VAN GOD

Heradem in ons het leven,
laat ons blijvend uw kracht ervaren.
Spreek tot ons in de taal van de
liefde over God en mensen.
Schenk ons het vertrouwen
in het verbond tussen u en ons,
zodat in ons de echo klinkt van:
"ik laat je niet in de steek".

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Licht dat ons aanstoot in de morgen,
Voortijdig licht waarin wij staan
Koud, één voor één en ongeborgen,
Licht overdek mij, vuur mij aan.
Dat ik niet uitval, dat wij allen

Zo zwaar en droevig als wij zijn
Niet uit elkaars genade vallen
En doelloos en onvindbaar zijn.

Licht, van mijn stad de stedehouder,
Aanhoudend licht dat overwint.
Vaderlijk licht, steevaste schouder,
Draag mij, ik ben jouw kijkend kind.
Licht, kind in mij, kijk uit mijn ogen
Of ergens al de wereld daagt
Waar mensen waardig leven mogen
En elk zijn naam in vrede draagt.

Alles zal zwichten en verwaaien
Wat op het licht niet is geijkt.
Taal zal alleen verwoesting zaaien
En van ons doen geen daad bekijft.
Veelstemmig licht, om aan te horen
Zolang ons hart nog slagen geeft.
Liefste der mensen, eerstgeboren,
Licht, laatste woord van Hem die leeft.

Onze vader

Armeense versie

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert:
Ik geef u een naam opdat ik U een plaats kan geven
in mijn leven.
Bundel Uw licht in mij. Maak het nuttig.
Vestig Uw rijk van eenheid nu.
Uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Geef ons wat we elke dag nodig hebben aan brood en inzicht.
Maak los de koorden van fouten,
die ons vastbinden aan het verleden,
zoals wij ook anderen hun misstappen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden,
want uit U wordt de al werkzame wil geboren.
De levende kracht om te handelen,
het lied dat alles verfraait
en dat zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Mededelingen

Slotlied

H. Oosterhuis/A. Oomen

A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

- K: Volk dat in duisternis gaat,
mensen met stomheid geslagen,
het zal geschieden, zegt Hij,
dat zij weer glanzen als nieuw.
- A: Van licht en stem zult Gij ons maken,
uw evenbeeld.
- K: Niet meer beklemd en verdeeld,
niet meer in woorden gevangen,
één en gekend en bevrijd,
eindelijk mens zal ik zijn.
- A: Van licht en stem zult gij ons maken,
uw evenbeeld.
- K: Daar staat de stoel van het recht,
daar zal staan de tafel der armen,
dan is de dag van het lam,
“Zie, Ik kom haastig,” zegt Hij.
- A: Van grond en vuur zult Gij ons maken,
hoog op rotsen, aan levend water,
van geur en smaak, van licht en stem,
uw evenbeeld.

Zegenbede